

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr.

Indúlt: Pénteken, Julius' 10-dikán, 1834.

6.

N A G Y B R I T A N N I A.

A' felső Háznak Julius 2-kán tartott ülésében Lord Vynford azt az ajánlást tette, hogy Bittleston miután az ő vétkét megbánta, a' korlátok elébe idéztetvén, dorgáltassék meg, és a' költség megtérítésére büntettesék. Az ajánlat elfogadtatott. — Bittleston megjelent a' korlátok előtt, és a' Lord Cancellár következőképpen szólott hozzá: „Bittleston! Az Ur maga vallotta, hogy kiadója azon írásnak, mellyet a' Ház tagjai egyezőleg tulajdon jussaik' megsértésének nyilatkoztattak ki. Az Ur vallomása továbbá az is, hogy az Urnak fő felügyelése 's ellenőrsége van azon Ujságlevélre, mellyben a' tudvalévő sértő írás megjelent; és hogy az Urtól függött, azt egészen visszataroztatni, vagy megváltoztatni, ha azt jónak látta volna. Azolta nyújtott be az Ur e' Háznak egy esedező írást, mellyben vétkén való bánatját fejezi ki, 's egyszersmind a' Házat arra kéri: hogy az, midőn igazságot szolgáltat, 's büntetést gyakorol, — mit magára, 's a' Király minden alattvalóra nézve tenni köteles — a' kedvezést, 's szelid bánást ne tegye félre. — Tetszett a' Háznak, az Urnak ezen kérelmét meghallgatni, 's engem a' végre kinevezni: hogy én az Urat itt a' korlátok előtt megfeddjem, 's értésére adjam, hogy az Ur a' fogságtól mentt, 's a' költséget lefizetni köteles. — Ha más valakiben, nem én bennem volna, az alkalmatosságot szolgáló ok a' Ház jussainak megsértésére: úgy

én ezen hallatlan sértés ügyben sokáig késleltettem volna a' dolgot, nem is taroztat engem a' gyengédségnek valamely hibás érzése attól, hogy ezen vétket igazi nevén nevezsem, mivel én vagyok, ki ellen az elkövetetett. — Olyansértés az, melly nem a' személy, hanem a' méltóság 's tekintet ellen volt intézve, még pedig nem tsupán egy Pairnek, mint természetesen Parlamenti tagnak, méltósága, hanem a' legfőbb birói méltóság 's hatalom ellen, mire egy alattvaló Királyi kegyelemből juthat. Ha már az érintett hatalmat illető sértések érdemlett büntetés nélkül maradnának: úgy elenyésznének minden fő Birói hivatalok, mellyek most e' Ház kezében vagnak. — Mindazonáltal most még is elég ez arra, hogy a' Ház részéről, az Ur vétke egyező értelemmel büntetésre méltónak jelentessék ki; ne gondolja azomban az Ur, hogy a' Ház jussainak, akár az Ur, akár más által ezentúl történhető megsértése esetében, a' nagyon meglágyított jelenbüntetésben kitünő szelid magaviselete a' Háznak, jövendőre a' büntetés 's bánás nivoltára nézve legkevesebbé is sinormértékül fogna szolgálni. Most jelentem az Urnak, hogy a' fogságból kiszabadult, 's tsak a' költség lefizetése kötelessége. Bittelston meg hajtá magát, 's eltávozott.

Némelly Londoni Ujságlevelek Lord Ellenboroughot nevezik (ki Wellington alatt tagja volt a' Cabinétnak) mint olyan Pairet, ki a' fenforgott motskolódó írást a' Morning Post kiadójával közölte.

HELVÉTZIA.

Zürichi Ujság Jul. 8 káról. „Tegnap nyitlatott meg szokott fényes szertartással a' köztársaság Gyűlése az itteni nagymünster templomában. A' megnyitó beszédet a' Gyűlés Praesidense Hirzel Ur tartotta, (a' kit, mint Zürichi kormányozó Polgármestert illet az Elölülői tisztség), ezután következett a' kántoni követek esküvé-eknek kihallgatása, kik telyes számmal megjelentek, az odagyült diplomatikai kar előtt. A' szövetségi gyűlésnek Elnöke mint azt előre is gondolni lehetett, beszédének első részében azon új zürzavarokat illette, mellyek Helvétziában onnan származtak, hogy ennek részei a' szabad menedékek (asylumok) adásával visszaéltek. Hirzel úr nyilván kimondotta, hogy Helvétziának magát idegenországi ügyekbe avatni nem szabad, hogy másoknak jussait tisztelnie kelljenek, valamint ez maga is ön jussaira nézve másoktól azt megkívánja; hogy ennek sokkal drágább birtokai, vagynak, mintsem hogy azokat olyan emberek érdekeikért kotzkára tenné, a' kik nem igen lelkiismeretes-módon viselték magokat az őket vendégképpen jól fogadot ország eránt, kik nem akarák magokat a' mi törvényeink alávetni, hanem azon voltak, hogy mi adjuk magunkat az ő törvényeiknek alájok. — Továbbá szóllott a' szövetséges társaságban szükségesképpen előveendő jobbításokról, mellyeket mindenek érdeke megkíván.

Kérve kért mindeneket, hogy kezdjenek a' munkához, reménylven, hogy magok mérséklése által a' Cantonok többségét a' kívánt tzel elérésére megnyerhetik, a' kikhez majd a' makats ellenkezők kevés száma is hozzájok fogná magát tsatolni. A' köztársaság szövetségének örökkétartónak és felbomolhatatlannak kell lenni, ha szinte

annak formája a' változtatásnak és jobbitásnak alája legyen is vettelve. Ekkor alkalmaztatva beszédét, általment a' Szövetséges gyűlés felbuzdítására az elővetetendő jobbításokra nézve.

Az elhírelt nevű Stroh Meyer, ki a' multesztendőben már egyszer kilitatott ezen Cantonból, olly merész volt, hogy midön a' követek gyűlése a' templomba bément, ugyanott ő is megjelent. — Kérdőre vonatván, miután reversalist adott magáról, hogy ha még egyszer itt megjelenni mérészelne, akkor a' németországi törvényhatóságoknak fogna általadatni; ma az ittenipolitzia által Aaruba késértetett, 's onnan, kívánsága szerént, a' frantzia határszélelig küldetik. — Kikérdeztetvén ide jötte tzeljáról, azt felelte, hogy ő az országszerte esmeretes publicista Meyer és több más barátinak hívására jött legyen vissza, minthogy azok valami újat akarnak kezdeni; a' miről ő ezen barátjait, kikről keveset látszik tartani, leverni szándékozott. — A' mint tudjuk, a' szövetségi gyűlés a' legfontosabb tárgyak és kérdések felvételét és vitatását későbbre halasztotta, hogy az alatt a' státusok gondolkozását a' kórmányszék, azok felől kitudhassa, 's a' követeket barátságos beszélgetések által a' dolgok miben léte felől felvilágosíthassa.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Nauplia Jun. 19 kén. Az itteni haditörvényszék Kolokotroni Tódorra és Plaputa Demetterre, mint hazájok ellen pártotütöttekre, Jun. 7-én halálos ítéletet hozott; de a' mellyet a' Király Ó Felsege hosszas fogság kiállítására változtatott. A' bévádoltattak közzül ártatlanoknak találtattak: Griva, Grisiotti, Mamuri, Tschavella, Millios, Karasztaszso, Dubbioti és Rukis; más tizenhárom ellen a' per megindítattott.

Müncheni újságok szerint, Nauplia, Jun. 13-kán a' Mainotákkal kezdett hadnak vége szakadt. Elég erő küldetvén ellenek, magokat megadták, és az egyes birtokosok toronyváraikat magok lerontották, 's lakó épületekre fordították. Legnagyobb birtokos és legfőbb rangú lévén közöttök a' Mauromichalis Pietro Bey, ezen tartomány ezelőtti Kormányozója, kit a' Király közelebb, a' Megváltó Rend nagy keresztves vitézévé nevezett ki, ő és felekezete mind elhagyták a' többi Mainotákat 's e' szerint meghasonlván magok között, az ellentállásra elgyengülteknek látták magokat.

FRANTZIA ORSZÁG.

Párisban két tanuló ifjú öszvekapván annyira ment köztök a' sértegetés, hogy egymást a' Bulonyi erdőbe kettős viadalra kihívták; 's abban egyeztek meg, hogy egyiknek közülök a' viadal helyén halva kell maradni. A' Secundánsaik mindent elkövettek, hogy őket ezen irtóztató feltételekről leverjék, de hiába. Ekkor az egyik secundans arra kérte őket, hogy legalább egy óra lefolyása előtt meg ne vívjanak, a' mire azok rá is állván, az üstént Párisba nyargalt azon papi személyhez, ki a' viaskodó két ifjúnak a' vallásban tanítójok vólt, 's elbeszélte, melly szerentsétlenség fenyegeti az ifjakat. A' pap azonnal a' vívó helyre sietett, 's igyekezett őket gyilkolósándékjokról leverni, de minden foganat nélkül, mert az egyik megátalkodva kívánta, hogy egyik vívónak halva kellek e' helyen maradni. Kifogyván a' pap minden okoskodó beszédéből végre így szólla: ha hát már az Ur valakit meg akar ölni, öljön meg engemet, én készen vagyok az áldozatra, mert el me rem mondani, hogy én jobban el va-

gyok készülve a' világ idehagyására, mint ez az ifjú, a' kit az Ur ki akar végezni. Ezen szívet érdeklő szavaknak tsakugyan lett fogantatja 's a' két vívni akarók öszvebékéltek.

SPANYOL ORSZÁG.

A' Párisi Nationál Spanyolországbeli levelezőjétől ezen tudósítást vette: Andalusiában nagy nyomorúság uralkodik. Ez a' szerentsétlen ország, az alatt, hogy a' Cholera naponként továbbterjeszti pusztításait, még a' haramiák rablásainak is ki vagyon tételve, a' kik miatt alig lehet bátorságba imitt amott utazni; végre pedig az éhség 's fenyegeti az országot, minthogy tavasz elején a' szárazság miatt az élet, vagy 's gabona minden neme kiaszott. Azomban még sem annyira érezhető itt a' nyomorúság mint Portugalliában, honnan a' Spanyol tisztek borzasztó tudósításokat írnak. Rodil táborához minélelmet Spanyol országból kellett szállítani; valamint a' kenyeret a' katonák számára, úgy a' zabot is a' lovaknak. Ott a' szántóföldek bevetetlen hevernek, a' faluk elpusztítottak, elhagyottak, azok körül sem marhákat sem vetéseket nem láthatni. Ha kis városokba bemegy az ember, 's valamely kívülről szép házba beszáll, abban a' puszt falaknál egyebet nem talál. A' katonai requisitiók minden életes kamarákat kiüríttek, a' házakból magokkal mindent elvittek, és többször megesett, hogy a' házi gazdák a' katonáktól kéntelenítettek valami kis enivalóért eszedni.

Párisba a' következő újabb tudósítás tétetett közönségesse Madridból Jun. 29-kéről: Az országgyűlésre küldendő követek választás úgy megy a' mint azt a' Minesterek (Torrenof kivé-

B É T S.

vén) és magok az Angoly és Frantzia követek kívánták, minthogy az eddig választott követek többnyire mind liberalis gondolkozásúak. Minden oda mutat, hogy az új finantz Minister, a' külső dolgokra ügyelő Ministert a' nyeregéből kiemelni, és az országoló királyné egy liberalisabb Ministerium előállítását ő reá fogja bízni. — A' cholera terjedése mind nagyobb nagyobb félelmet okoz a' népben. Vallegas faluban Madridtól másfel mértföldnyire már, a' mint mondják bekapott, sőt a' fővárosban is kiütött. Az Országológé és a' Ministerek voltak az első kik odahagyván a' fővárost la Granjába költöztek, a' melly kastély körül kettős kordon állíttatott fel, mellyen még a' diplomatikai karnak legkedvesebb tagjai sem bortsáttatnak által. Ezen új rendelkezés közönséges megelekedettséget 's felgerjedést szült, 's mivel a' Madridi őrizetnek egy része ezen kordoniszolgálatra fordíttatott, attól lehet félni, hogy a' kormánysszék távolléte alatt lehetetlen lésszen a' tsendességet fentartani; még eddig azonban semmi sem történt. — Portugalliából nem igen megnyugtatók a' tudósítások. Donna Isabella Mária Kir. hertzegasszony részére számos felekezet tsatolta öszve magát, melly ötöt szeretné Don Pedro helyett Országológévé tenni.

Madrid Jun. 25-kén Két ezer insurgents tsapat megtámadta véletlenül 18-kán a' Geronai bataliont, melly 950 gyalogságból 280 lovasból állott 2 ágyúval. Az insurgenseknek eleinte jólszolgált a' szerentse 's már több láda puskákat vettek el, de később megverettek és széllyel futottak. Másnap 700 gyalog és 280 lovas üzőbe vette őket tőlök a' puskákat mind visszavették és közülök 122-töt elfogtak, ezek között az esmeretes vezért is Zevalétát, a' ki kétségnélkül agyen lövettetik.

Ó Ts. K. Felsegek elhagyván Jul. 16 kán délután Schönbrunn egy ideig Badenben fognak mulatni, a' hova Ó Felsege az ifjabb Király is Hitvesével együtt az előtt harmad nappal Schönbrunnból nyári lakásra kiment.

A' Ts. K. hadi seregnéla' következő rangbeli előmozdittatások és más változások történtek.

Feldmarsall-Lieutenant és osztályos vezér Gróf Alberti de Poya Bertalan, az Ud. Haditanátshoz téelt által hivatalba.

Báró Leon-Donchede General Májor, várvezérnagy lett Károlyfejérvárott.

Rangban előléptettek:

Generál Májorra (ezredesvezérré) lett, ezredesből (Obersterből) Hertzeg Liechtenstein Károly Fridrik Wilhelm Burkus Király 10 számú huszár ezredéből.

Ezredes Kapitányokká lettek Obertlieutenantokból: Hibler Márk, B. Fleischer 55 számú gyalog regből, Gräfenbergi Niesner Jó'sef a' 5 számú Szász Printz Fridrik vasas regből. Kukletta Mátyás az Orosz Tsászár 9 sz. huszár regből: mindnyájan a' regementjeiknél. Hauszegger János, Károly Ferd. Föhertzeg 51 sz. gyalregből, Gróf Lilienberg 18 sz. gyalregnél, Gr. Schaffgotsche Ferentz, Hertz. Schwarzenberg 2 sz. Uhlánus regben; B. Drechsel Antal, Wilhelm Hollandi Kir. 26 sz. gyal. regjében; és Vidakovits Jákob, B. Vacquant 62 sz. gyal. regben.

Oberstlieutenantokká lettek Májorokból: Adlersburgi Schwabel Mihály, a' 4 sz. német Rendmester gyregben; André Jó'sef, Gr. Nugent 50 sz. gy. regben, ki mint General-Commandó adjutánsa Erdélyben megmarad; Welingbütteli Gr. Kurzrock

Hlemens, Wilhelm Hollandi Kir. 26 sz. granatér-batalion Commandans; Gollenhoffer Ignácz, Károly Ferd. 51 sz. gy. reg-ből; Aichbergi Nagel János, Szász Printz Fridrik 3 sz. vasas reg-ben. Htzg. Schwarzenberg Edmund, Gr. Wallmoden 6 sz. vasas reg-ben; Péteri Takáts Gábor, az Orosz Tsászár 9 sz. huszár reg-ben; Hollner Alajos, Htzg Schwarzenberg 2 sz. Uhlanus reg-ben; — Schulzig Fer. B. Geppert 43 sz. gy. reg-ből által tötetett B. Fleischer 35 sz. gy. reg-hez. Karaissl Károly B. Lattermann 7 sz. gy. reg-ből, a' Söldenhofen 23 sz. gy. reg-hez. Hentzy Henrik, az Ingenieur seregtől, és Sallabai Ritter János a' generál kvártélymesteri stábtól.

Májorokká lettek Kapitányokból: Baron Sándor, az 1 sz. Tsászár gy. reg-ben; Rouland Ferentz. Lajos Fő Hertzeg 8 sz. gy. reg-ben: Waffentreui Hahne János Gróf Latour 28 sz. gy. reg-ben. B. Schirnding Ferdinánd Károly Ferd. Fő Hertz. 51 sz. gy. reg-ben; Wallisch Jó'sef, Fridrik Szász Printz 5 sz. vasas reg-ben; Gr. Schaffgotsche Rudolf, Gr. Wallmoden 6 sz. vasas reg-ben. Kis Ölbei Ölbei Ferentz, az Orosz Tsászár 9 sz. huszár reg-ben. Svoboda Max. Hg. Schwarzenberg 2 sz. Uhlanus reg-ben; Zeidner Ferentz, B. Mariássy 37 sz. gy. reg-ből Benzur 34 gy. reg-hez, és Gen. Commando Adjutánsá Galitziában. Luseki Lausecker Jós. Báró Fleischer 35 sz. gy. reg-ből. B. Geppert 43 sz. gy. reg-hez. Schiffmann Jó'sef, Gr. Kinszky 15 sz. gy. reg-ből Söldenhofen 23 sz. gy. reg-hez. B. Moll János Gr. Nostitz 7 sz. könnyü lovas reg-ből Gr. Kinszky 16 sz. gy. reg-hez. Hg. Lobkovitz Fer. Szász-Coburg és Gothai Hg 1 ső sz. Uhlanus reg-ből, B. Geramb 4 sz. huszár reg-hez. Gr. Merveld Max. B. Vin-

cent 4 sz. könnyü lovas reg-ből, mint Adjutans a' Mainzi vár őrizethez, a' Tsászár 1 sz. huszár reg-ben. Pflug Jó'sef, az Ingenieur seregnél; és Sax Lajos a' Gen. kvártélymesteri stábtól's a't.

Az Ausztriai nemzeti banknak Jun. 50-kán közönségessé tett számadása szerint marad még forgásban az naptól fogva váltó tzedula öszvesen 24,817,563 forint.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'son, Julius 15 dikén. — A' Nagymtű Fő Rendek, f. h. 11 kén tartott 228 dik és 229 dik Üléseikben a' Szent Székekről szöllő XVIII-dik tzikelynek többi §-ait vették fontolóra, 's a' 3 dik és 4 dik §-okban előforduló hit-rész (dos) menyaszszonyi ajándék (paraphernum) és özvegyi tartásbeli ügyeket, mint a' házassági hitet közelebből érdeklőket, következőképpen inkább tsak a' való per függőlekeit, 's külömben is az egyszerű visszatérítést tárgyazókat, tovább is a' Szent Székeknél hagyatni vélték, hogy így, egyéb aránt is a' szegényebb rendűeknél lévén gyakoribbak, költség 's idő nyereségből ugyan azon bíróság által végezethessenek bé. — Ellenben a' hozományi, kivált már a' jószágba fektelett, 's így a' közkeresményt tárgyazó ügyek is, mint nyilvánosbb polgáriságok miatt amannak függőlekei gyanánt nem tekinthetők, világi bíróságok által ítélandóknak végeztettek. Az 5-dik § hogy t. i. „az egyházi bíróságok botránkoztatás fenytékéül testi büntetést vagy köz fogházakba leendő lezaratást ne szabhassanak“, az országos Küldöttség munkálatajából megtartatott; a' vége mindazonáltal, mint a' büntető törvénykönyvbe tartozó elhagyatott 's helyébe ugyan azon munkálatnak 7-dik §-sa tétetett; „hogy t. i. a' Szent Székeknek előbbi hatóságok egyéb-

aránt meghagyatván, ítéleteiket a' világi bíróságok hajtsák végre, 's e' részben serény segedelemmel légyenek." — A' Tettes Harok és Rendek munkálátának 6-dik és 7-dik §sa itt egészen kihagyatni ítéltetett, amaz, mivel (kimaradván a' nősparáznaság tzinkosságának említése) a' törvények javításában előfordúland, ez mind a' birtokbeli sérelmek iránt, — e' részben egyenlő lévén az Egyháziaknak az ország többi Nemeseivel állapotjuk, — újabb gondoskodással lenni nem szükséges; — a' személybeli nagyobb bűnös tettek iránti rendelkezés pedig a' büntető törvénykönyv tárgya: de hogy a' kisebb fenyítékbeli vétségekre nézve a' szent székek hatalma megtartassék, az esetek nem gyakoriságán felyül, javallá, mind hogy a' felperes az alperes bíróságát tartozik követni, — mind hogy a' vallás közbenvetőleg a' lelkipásztorok által tiszteltetik, mind pedig az Egyházi Rend tekintete is. — Ez után minthogy a' Tettes Rk és Rk a' többi § sokban, az Egyházi vagy is Szent Székeknek belső rendszeröket, melybe az országos Küldöttség nem ereszkedett, akarák elhatározni, — azon fontos kérdés támadt: valljon a' Törvényhozásnak tanátsos e' az Egyházi Székeknek új belső elrendelésekbe avatkozni? — És minthogy ez által lehetlenné lenne valamelyik hit felekezeti elveibe nem ütközni, a' polgári ügyek töllök már külömben is elvetetni javallatván, leginkább a' vallásbeli szabadság elve tekintetéből ki kerülni ítéltetett, ne hogy külömböző hitfelekezeten lévők a' más hitfelekezet szentzékei elrendelésébe elegyedjenek, — 's köz véleményé vált, hogy ezen kezdettdologgal felhagyván, a' királyi Felség fő felvigyázási 's illetőleg pártfogói joga sértetlen maradt mellett, a' törvényhozás egyedül arra vigyázzon, ne

hogy az Egyházi Székeken a' köz alkotvány 's épségben maradás ellen, vagy valamelyik hit felekezet kárára, akár mi is végeztessek; — minthogy továbbá, a' többi hitfelekezetek, mellyek még a' leg felsőbb kegyelmes királyi határozat nélkül szűkölködnek, része is hasonlólag fontos erősségekkel védelmezett, 's ügyét maga a' Karloviczi görög n. e. Érsek és a' Bácsi Püspök is derékül vívta, — nem tsak az említett §-sokat, de az 1790: 26 és 27 t. ez. erejével, — a' mind két felekezeten lévő Evangelicusok, 's így a' nem egyesült Görög szertartásúak Egyházi székei elrendeléséről szolló XIX és XX. tikkelyek elhagyása is meg határozott. — A' XXI dik tikkely, melly által a' már folyamatban lévő, de az új törvények ki hirdetése idejéig az első bíróság által még el nem ítélt perek, az állítandó új bíróságokhoz által vitetni; — a' már el ítélték 's felsőbb bíróságok ált nézetétől függök pedig az eddigi szokás szerint fellyebb hivatni, 's az addiglan kihirdetett ítéletek az újant állított első folyamodási bíróságok által kiküldendő bíraktól javallatnak végre hajtatni, helyben hagyatott. — Tegnap 14 dikén, a' 250-dik Ülésben, a' törvénykezési Parantsolatok eltörléséről szolló XXII-dik tikkely, bár ha az országos Küldöttség által is ide helyhezettett, a' Perlekedési rendre utasított; mert a' parantsolatok által a' per folyta alatt ne talám bétszott hibák igyckeztetnek megigazittani; már pedig hogy az új törvények alkotása után vallyon, 's mi fele hibák fognak történhetni? és így vallyon, 's ki és mi fele parantsolatokat fog adhatni? — a' Törvények javításánál, 's a' perlekedési rendnél fog elő tűnni, általán fogva pedig minden parantsolatokat el törülni azért is tanátsatlan volna, mivel helyettök Törvényszékeink

nél, semmi más által út nintsen, (külföldön vagynak megsemmisítő székek 's a't.) Az Ügyészeket tárgyazó XXIII-dik tikkely is fel vétetett, — de erről a' jövő alkalommal. — Közbe jött a' Tettes Kk és Rk Küldöttsége a' Kalo-csai Káptalani Követ szónoksága alatt, a' véghelyek törvényszékei elrendelésé-nek, a' kerületi Ülésekben készített, 's ugyan azon Rendek által e' napon tartott országos Ülésekben helyben ha-gyott, Javallatával.

Buzdító szép és nemes hazafi tett példáját olvashatni a' magyar tudomá-nyos Akadémia által közelebb kiada-tott T u d o m á n y t á r I-ső kötetében, melly ez: Nagytiszteletű Beke Kris-tóf a' Veszprémi árvanevelő intézet igazgatója azon alkalommal, midőn 1855 Apr. 11-kén a' megyei küldöttség-nek a' tudománybeli rendszeres mun-kálatra tett észrevételeit a' közgyűlés vizsgálná, a' nevelés ügyében főkép a' köznépre nézve lelkes beszédet tar-tott, melly a' RRek közlívánságára sajtó alá is ment. Ez úttal a' nemeslel-kű pap 's emberbarát egy iskolame-ster-készítő országos vagy megyei inté-zet hasznára 400 pengő frtot ajánlott alapítványul (1855 Apr. 12-kén költ) kötelezvénye szavai szerint a' köznép helyesh neveltetésének előmozdíthatá-sára oly formán, hogy ha ezen inté-zet felállítá-t az ország atyjai közaka-rattal pártolni kegyesek lesznek, ezen summátska a' mesterkészítő országos intézet pénztárába folyjon; ha pedig ezen nagy 's édes reménytől el kelle-ne esnünk, de a' javaslat megalapítá-sával Veszprém nemeslelkű RRdei egy illy iskolamester-készítő intézet-felállít-ásra saját megyéjük keblében nagy-lelkűek lesznek: az ajánlott pénz ezen megyei intézet javára 's csak egyedül erre, legyen ajánlva ugy, hogy melly napon a' kérdésbeli intézet-felállításhoz

tsak sikeres 's bizonyos remény tűnik is fel, azon naptól kezdve az intézet javára kamatoLjon ezen tőke, -v. mag-pénz, 's mindenkor e' tzelra fordítas-sék ezentuli gyümöLtsözése is:

Melt. Ghyczy Péter Kir. Tanáts-nok 's a' Nagyszombati kerületi tábla elnöke, néhai Alnádor, Elecskei jó-szágán, hová Nagyszombatból csak egy nappal előbb érkezett, Jul. 1-sőjén gu-taütésben meghalálozott. A' boldogul-tat, hátrahagyott derék fíjain 's versé-gén kívül méltán sajnálhatja jeles ér-demeiért a' Haza mint hű fíját 's méltóbban Nyitra, mint tagját 's egykoron nagyérdemű Alispánját.

Bács-Bodrog t. e. Vármegyében Bogojeva, Karavukova, Hodságh söt Eszék körül is Jun. 12 ke éjjelen iszo-nyú fergeteg uralkodott, jégzáporral vegyest, melly minden termést, még nádasokat is levert, az orkán 40 esz-tendős fákat döntögetett ki tövestől, házakat 's a' t. bontott; a' szőlőtökén még levél sem maradt. A' pusztítás má-sutt is, merre húzódoott e' fergeteg, iszonyú.

E R D É L Y.

K o l o z s v á r t az Országgyűlése foly: —

E. h. 4-kén estve megérkezett Ko-lozsvárra Erdélyi kormányzó general-lá neveztetett Feldmarschallieutenant Báró Wernhardt Pál Ó Excellen-tiaja (Bazinifi Pozsony Vmegyéből), kit is a' katona tiszti kar 's városi küldöt-tség innepélyesen fogadott.

N. E n y e d Julius 4 kén: Ns Alsó Fejérvármegyé Rendei mai nap tartott közgyűlésekben lelkes író Gróf Szé-csényi Istvánnak, a' magyar nemzet iránt tett jeles érdemei tekintetéből, egyes akarattal meghatározták: hogy e' nagy hazafit egy a r a n y í r ó t o l l a l tiszteljek meg. E. H.

A' Pénz folyamat Júlíus' 17-dikén; Az 1821-béli hasonlók: 1377/8
közép ár: Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Oblí-
A' Státus' 5p. Centes Obligátziói 99 1/52 tziói: 58 9/16 for. keltek, mind Conv.
Az 1820-béli sorsosok: — Bank-Aktziák keltek 1250 for. ton
Conv. Pénzben.

M í v é s z s é g i j e l e n t é s.

A' rendtartásra ügyelő Udv. Főtiszttség által 1832-ben Oct. 24 kiadott végzet szerint, Ó Ts. K. Felsege méltóztatott Artaria és Társa Bétsi mivészárosoknak (a' Kohlmárkon 1151 szám alatt) kirekesztő privilégiumot adni az Ó Felsege képe lefestetésére és rézre metszetésére. A' képet historiai festő Ammerling festette, a' kinek hogy remek és a' felséges képet tökéletesen eltalált festését Artaria Ur éppen olly remek mivész által metszesse ki, azt Benedetti ritka mivészmeister kezeire bízta, hogy az által minden ahoz értők és mivészség kedvellők helybehagyását megnyerhesse. A' metszés készen van: formája nagysága nagy félívnyi, 's Ó Felsegét polgári öltözetében ábrázolja. Egy nyomtatvány ára aláírással 7 f. 50 kr. az első nyomások közül írás nélkül 12 for. Chinai papírosan 15 for. pengőben.

A' Neuling Bétsi Serházat Jul. 15-dikén kijádozott Lottériában a' 50198 dik számú fekete sors nyerte el a' Serfözöházat, vagy váltságúl a' helyett 300,000 V. forintot.

A' felesebb summákat az itt következő sorsok nyerték:

1) Fekete sorsal; 100 Vfor. nyertek e' számok:

8374, 15386, 21969, 25878, 25879, 25883, 25884, 26514, 30195, 50196,
30200, 30201, 35906, 49,537, 51205, 55456, 56205, 68189, 69948,
78163, 78888, 80069, 82709, 93303, 111499, 114841, 126342, 126543,
126347, 126348, 129548, 137178, 137179, 137183, 137184, 139378,
139379, 139383, 139384, 165169, 166695, 175011, 182907, 183061,
185089.

500 Vforintot 22025, 23882, 30199, 41478, 47355, 47480, 67979, 72636,
78432, 96646, 118207, 126346, 137182, 139382, 166240.

1000 Vfor. 15851, 23880, 30197, 49463, 66671, 82467, 82881, 89952, 120445,
126344, 137180, 139380, 152208, 161749, 174257.

4000 Vfor. 139381.

5000 Vfor. 23881.

10000 Vfor. 137181.

25000 Vfor. 126345 számú sors.

A' veres ingyensorsok közzül felesebb summákat nyertek ezen sorsszámok ú. m.
400 Vforintot: az 54096 sorszám. — 600 Vfor. a' 109503 sz. — 700 Vfor. a'
165566 sz. — 900 Vfor. a' 75271 sz. — 1500 Vfor. a' 100831 sz. — 1600
Vfor. a' 72459 sz. — 2000 Vfor. a' 137917 sz. — 3000 Vf. a' 100329
sz. — 6000 Vfor. a' 72334 sz. — 15000 Vfor. 128414 sz.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó's e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)